

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2014

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 7

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանքի պահանջը և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: **Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթղթը:**

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորի ճշտությունը:

Ցանկանում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ե՞րբ է իշխել Կոստանդին I-ը.

- 1) 1095–1100 թթ.
- 2) 1100–1129 թթ.
- 3) 1129–1137 թթ.
- 4) 1082–1117 թթ.

2 Ե՞րբ է հիմնադրվել Մադրասի հայկական տպարանը.

- 1) 1771 թ.
- 2) 1786 թ.
- 3) 1770 թ.
- 4) 1772 թ.

3 Ե՞րբ է գահակալել հայոց Խոսրով I թագավորը.

- 1) 216–252 թթ.
- 2) 198–215 թթ.
- 3) 164–185 թթ.
- 4) 185–198 թթ.

4 Ե՞րբ ձևավորվեցին առաջին այլախոհական կազմակերպությունները Հայաստանում.

- 1) 1940–ական թթ.
- 2) 1950–ական թթ.
- 3) 1960–ական թթ.
- 4) 1970–ական թթ.

5 Ե՞րբ է տեղի ունեցել Հռանդեայի (Եռանդ) ճակատամարտը.

- 1) 62 թ.
- 2) 65 թ.
- 3) 60 թ.
- 4) 61 թ.

6 Մինչև ո՞ր թվականներն է հասցրել Փավստոս Բուզանդն իր երկը.

- 1) 450–451 թթ.
- 2) 389–391 թթ.
- 3) 391–392 թթ.
- 4) 385–387 թթ.

7

ՀՀ–ում երդվյալ ատենակալների դատարան հիմնելու օրենքն ընդունվել է՝

- 1) 1919 թ.
- 2) 1918 թ.
- 3) 1921 թ.
- 4) 1920 թ.

8

Ե՞րբ է ցարական իշխանությունների կողմից հայտնաբերվել «Բարենպատակ ընկերություն» խմբակը.

- 1) 1868 թ.
- 2) 1872 թ.
- 3) 1875 թ.
- 4) 1869 թ.

9

Հյուսիսում Արտաշես I–ը ո՞ր երկրամասն է միացրել Մեծ Հայքին.

- 1) Փայտակարանը և Կասպեից երկիրը
- 2) Կարնո երկիրը, Եկեղիք ու Դերջան գավառները
- 3) Տմորիքը
- 4) Գուգարքը

10

Ո՞ր զինվորական ակադեմիայում է սովորել Հովսեփ Էմինը.

- 1) Վուլվիչի
- 2) Մոսկվայի
- 3) Մադրասի
- 4) Փարիզի

11

Ո՞ր կայսեր հրամանով Պապին դավադրորեն սպանեցին.

- 1) Հուստինիանոսի
- 2) Կոստանդիանոս II–ի
- 3) Մորիկի
- 4) Վաղեսի

12

Լեոնահայաստանի վարչապետ ընտրվեց՝

- 1) Գ.Նժդեհը
- 2) Ս.Վրացյանը
- 3) Թևանը
- 4) Ա. Շահմազյանը

13

Ո՞ւմ միջև է կնքվել Ամասիայի հաշտության պայմանագիրը.

- 1) Օսմանյան կայսրության և Սասանյան Պարսկաստանի
- 2) Թուրքիայի և Ատրպատականի
- 3) Օսմանյան և Սեֆյան տերությունների
- 4) Ռուսաստանի և Պարսկաստանի

14

Ո՞վ էր 1917 թ. Բաբերդում ստեղծված հայկական ջոկատի պետը.

- 1) Անդրանիկը
- 2) Սեպուհը
- 3) Սմբատը
- 4) Բուլղարացի Գրիգորը

15

Արդյունաբերացման տարիներին ո՞ր քաղաքը դարձավ Հայաստանի տեքստիլ արդյունաբերության կենտրոն.

- 1) Լենինականը
- 2) Կիրովականը
- 3) Ղափանը
- 4) Ալավերդին

16

Ըստ Խորենացու՝ որտե՞ղ է գտնվել մեհենական պատմագրության կարևորագույն արխիվը.

- 1) Աշտիշատում
- 2) Արտաշատում
- 3) Անի ամրոցում
- 4) Բագարանում

17

Թվարկվածներից ո՞ր պատերազմում տեղի ունեցած դեպքերի մասին է վկայում գեներալ Գ. Պոպովը.

«Հայերը կռվում և մեռնում էին իբրև հերոսներ, նրանց ղեկավարները, որ միշտ առջևի գծում էին, գրեթե բոլորն էլ վիրավոր էին»:

- 1) 1828–1829 թթ. ռուս–թուրքական
- 2) 1806–1812 թթ. ռուս–թուրքական
- 3) 1826–1828 թթ. ռուս–պարսկական
- 4) 1804–1813 թթ. ռուս–պարսկական

18

Այս կոչով ո՞ր մարմինն էր իրեն հայտարարում հայկական գավառների գերագույն և միակ իշխանություն.

«Անդրկովկասյան քաղաքական ամբողջության լուծումով և Վրաստանի ու Ադրբեջանի անկախության հռչակումով ստեղծված նոր կացության հանդեպ ... .. իրեն հայտարարում է հայկական գավառների գերագույն և միակ իշխանությունը՝ որոշ ծանրակշիռ պատճառներով թողնելով մոտիկ օրերում կազմելու հայոց ազգային կառավարություն»:

- 1) Հայոց ազգային համագումարը
- 2) Համաշխարհային հայկական կոնգրեսը
- 3) Հայոց ազգային բյուրոն
- 4) Հայոց ազգային խորհուրդը

19

Ըստ ավանդության՝ ո՞ր տարածքի անվանումն էր կապված Աստղիկ աստվածուհու հետ.

- 1) Մշո դաշտ
- 2) Արարատյան դաշտ
- 3) Եփրատի հովիտ
- 4) Աղստևի հովիտ

20

Ի՞նչ էր իրենից ներկայացնում «Մաղխազական այրուձին».

- 1) մաղխազի անվտանգությունն ապահովող հեծելազոր
- 2) նախարարական տան հեծելազոր
- 3) արքունիքին կից հատուկ հեծելազոր, որն իրականացնում էր թագավորական ոստանի պաշտպանությունը
- 4) ընտրյալ նետաձիգներից բաղկացած և մշտապես արքունիքում գտնվող, թագավորի անձի պաշտպանությունն ապահովող ընտիր հեծելազոր

21

1812 թ. Բուխարեստի պայմանագրով՝

- 1) Արևմտյան Հայաստանի մեծ մասը, այդ թվում նաև Էրզրումն ու Վանը վերադարձվեցին Օսմանյան կայսրությանը:
- 2) Դանուբյան շրջանում ստանալով Բեսարաբիան՝ Ռուսաստանը Ախալքալաքի գավառը, Անապան ու Փոթին վերադարձրեց Թուրքիային:
- 3) Ռուսաստանին անցան Կարսի, Կաղզվանի, Օլթիի, Արդահանի, Ալաշկերտի, Բայազետի գավառները, Սև ծովի առափնյա շրջանները՝ Բաթում նավահանգստով:
- 4) Ռուսական կայսրությանն անցան Անդրկովկասի սևծովյան առափնյա շրջանները՝ Փոթի նավահանգստով հանդերձ, ինչպես նաև Ախալցխան ու Ախալքալաքը:

22

Թվարկվածներից ո՞րը Արմֆանի ստեղծման պատճառ չէր.

- 1) գիտատեխնիկական հեղափոխության ծավալումը
- 2) միասնական գիտական կենտրոնի ստեղծման անհրաժեշտությունը
- 3) գիտահետազոտական հիմնարկների թվաքանակի աճը
- 4) գիտական աշխատանքների համակարգման անհրաժեշտությունը

23

Արտաշեսյան տիրակալների անունները դասավորել ըստ նրանց գահակալման հաջորդականության.

- ա. Տիգրան III
- բ. Տիգրան I
- գ. Արտաշես II
- դ. Արտավազդ II
- ե. Արտավազդ I

- 1) բ, ե, գ, դ, ա
- 2) բ, ե, դ, գ, ա
- 3) ե, բ, դ, գ, ա
- 4) ե, բ, դ, ա, գ

24

Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Լևոն V Լուսինյանի օծումը հայոց թագավոր
- բ. Պողոս Սսեցի կաթողիկոսի վերադարձը գերությունից
- գ. Կիլիկիայի հայոց թագավորության անկումը
- դ. Հայոց գահի անցնելը Նորեցիներին
- ե. Մեսրոպ Արտազեցու գլխավորությամբ Սսի եկեղեցական ժողովի գումարումը

- 1) ե, բ, գ, դ, ա
- 2) ե, բ, դ, գ, ա
- 3) դ, ե, ա, բ, գ
- 4) դ, ե, ա, գ, բ

25

Կատարել համապատասխանեցում.

1) Կեսարիայի շրջանում հայտնի «Մեծ չելլոյի» առաջնորդ	ա. Արաբո
2) «Մարտական հրահանգներ» հայտնի կանոնագրքի հեղինակ	բ. Աղբյուր Մերոբ
3) Գյալիստրի ձորում քրդերի և թուրքերի դեմ կռվի բռնված և զոհված ֆիդայի	գ. Նիկոլ Դուման
4) Բաբշենի կռվում տարած հաղթանակի շնորհիվ հայ ժողովրդի ազատարարի խորհրդանիշ դարձած ֆիդայի	դ. Թորոս Ծառուկյան
	ե. Անդրանիկ

- 1) 1-դ, 2-գ, 3-ա, 4-ե
- 2) 1-ե, 2-գ, 3-բ, 4-ա
- 3) 1-դ, 2-ե, 3-ա, 4-բ
- 4) 1-գ, 2-ե, 3-դ, 4-ա

26

Կատարել համարժեք անունների համապատասխանեցում.

1) Ծովք	ա. Արմենիա մայր
2) Բարձր Հայք	բ. Կարնո աշխարհ
3) Մեծ Հայք	գ. Տնորիք
4) Փոքր Հայք	դ. Չորրորդ Հայք
5) Կորճայք	ե. Արմենիա մինոր
	զ. Կորդուք

- 1) 1-ե, 2-ա, 3-դ, 4-բ, 5-զ
- 2) 1-դ, 2-բ, 3-ա, 4-ե, 5-զ
- 3) 1-զ, 2-ե, 3-ա, 4-բ, 5-դ
- 4) 1-դ, 2-զ, 3-զ, 4-ե, 5-ա

27

Տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ.

- ա. Ըստ ԽՍՀՄ և ազգային հանրապետությունների սահմանադրությունների՝ պետության քաղաքական հիմքը խորհուրդներն էին, սակայն ոչ մի օրենք չէր կարող ընդունվել առանց կառավարության հավանության:
- բ. Ըստ Խորհրդային Հայաստանի Սահմանադրության՝ եկեղեցին դառնում էր «հավատացյալների մասնավոր համայնք», իսկ բոլոր քաղաքացիներին իրավունք էր տրվում ազատորեն վարելու կրոնական և հակակրոնական քարոզչություն:
- գ. Գերմանիան նպատակ ուներ կայծակնային պատերազմի միջոցով գրավելու ԱՄՆ-ն և հասնելու համաշխարհային տիրապետության:
- դ. Հնչակյան կուսակցության առաջնորդներից Ա. Նազարբեկյանը դարձավ կոմկուսի անդամ:
- ե. Հայաստանում 1930-ական թթ. բռնաճնշումների ենթարկված 25000 մարդկանց մեկ երրորդը գնդակահարվել է:

- 1) ա, գ
- 2) ա, դ
- 3) բ, ե
- 4) բ, դ

28

Ե՞րբ է տեղի ունեցել Ջաբելի և Հեթումի ամուսնությունը.

- 1) 1219 թ.
- 2) 1226 թ.
- 3) 1220 թ.
- 4) 1222 թ.

29 Ե՞րբ է կնքվել հայ-պոնտական պայմանագիրը.

- 1) ք. ա. 94 թ.
- 2) ք. ա. 90 թ.
- 3) ք. ա. 80 թ.
- 4) ք. ա. 84 թ.

30 Ո՞վ է գլխավորել հայերի ինքնապաշտպանությունը հայ-թաթարական ընդհարումների ժամանակ Երևանի նահանգում.

- 1) Հակոբ Կոտոյանը
- 2) Առաքելը
- 3) Արմեն Գարոն
- 4) Նիկոլ Դումանը

31 Բաթումի պայմանագիրը վերանայելու նպատակով ո՞ւմ գլխավորությամբ հայկական պատվիրակությունը մեկնեց Կ. Պոլիս.

- 1) Հ. Օհանջանյանի
- 2) Ա. Ահարոնյանի
- 3) Հ. Քաջազնունու
- 4) Ա. Խատիսյանի

32 Ո՞վ է մեջբերված հատվածի հեղինակը.

«Նա քաղաքը շրջապատեց 50 կանգուն բարձրության պարիսպով, որի հաստության մեջ կային ձիերի բազմաթիվ ախոռներ: Քաղաքի արվարձանում նա կառուցեց պալատ՝ ընդարձակ զբոսայգիներով, որսատեղերով և լճերով: Մերձակայքում նա բարձրացրեց նաև հզոր մի բերդ»:

- 1) Ապպիանոսը
- 2) Պլուտարքոսը
- 3) Ստրաբոնը
- 4) Դիոն Կասիոսը

33 Հայոց ո՞ր կաթողիկոսն է ասել հետևյալ խոսքերը.

«Քավ լիցի՛ իմ մոլորված ոչխարը մատնեմ գայլերին»:

- 1) Հովսեփ Ա Վայոցձորցին
- 2) Ներսես Ա Պարթևը
- 3) Սուրմակը
- 4) Սահակ Ա Պարթևը

34

Ո՞ր մարմինն էր Հայ դատի հանձնախումբը.

- 1) Հայկական համաշխարհային կոնգրեսը
- 2) Հայկական ազգային կոմիտեն
- 3) Ամերիկայի հայկական ազգային խորհուրդը
- 4) Համազգային կենտրոնական մարմինը

35

Թվարկվածներից որո՞նք են Ք.ա. 69 թ. ծագած հայ-հռոմեական պատերազմի պատճառներ.

- ա. Հգոր Հայաստանն իր գոյությամբ խոչընդոտում էր դեպի Արևելք ծավալվելու նկրտումներ ունեցող Հռոմեական պետությանը:
- բ. Հռոմի անմիջական ծրագրերի մեջ էր մտնում Փոքր Ասիայի գրավումը, որն ամբողջությամբ ռազմակալել էր Տիգրան Մեծը:
- գ. Հռոմը չէր կարող հաշտվել այն իրողության հետ, որ Հայոց տերությունը դուրս էր եկել Միջերկրական ծով և ընդհուպ մոտեցել Եգիպտոսի սահմաններին:
- դ. Հայ-հռոմեական ռազմական բախմանը նպաստեց նաև այն, որ Տիգրանը և Միհրդատ Եվպատորը այլևս դաշնակիցներ չէին:
- ե. Հռոմի անմիջական ծրագրերի մեջ էր մտնում Փոքր Հայքի գավթումը, որտեղ գերիշխանություն էր հաստատել Հրահատ III-ը:

- 1) ա, գ
- 2) գ, դ
- 3) ա, դ
- 4) բ, ե

36

Պատմական իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. անգլիական Արևելահնդկական ընկերության և հայ վաճառականների միջև պայմանագրի կնքումը
- բ. Հովսեփ Էմինի վերադարձը Հնդկաստան
- գ. «Որոգայթ փառաց» աշխատության հրատարակումը
- դ. Մովսես Սարաֆյանի Հայաստանի ազատագրության ծրագրի ներկայացնելը Ռուսաստանի արտաքին գործերի կոլեգիային

- 1) դ, ա, գ, բ
- 2) ա, բ, գ, դ
- 3) ա, գ, բ, դ
- 4) ա, դ, բ, գ

37

Պատասխանել ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. ՀՀ խորհրդարանի առաջին ընտրությունները
- բ. Հայաստանի անկախության մասին կոչի հրապարակումը Թիֆլիսի մամուլում
- գ. Հայաստանի խորհրդի անդրանիկ նիստի բացումը
- դ. Հ. Քաջազնունու ընտրվելը ՀՀ վարչապետ
- ե. ՀՀ առաջին կառավարության ժամանումը Երևան

- 1) դ, բ, ա, գ, ե
- 2) դ, բ, ե, գ, ա
- 3) բ, դ, ե, գ, ա
- 4) բ, ե, ա, գ, դ

38

Հայոց կաթողիկոսների անունները համապատասխանեցնել նրանց ժամանակ գահակալած Հայոց արքաների անունների հետ.

1) Սահակ Պարթև	ա. Արշակ II
2) Ներսես Մեծ	բ. Գագիկ II
3) Գևորգ Գառնեցի	գ. Աբաս
4) Անանիա Մոկացի	դ. Վռամշապուհ
5) Պետրոս Գետադարձ	ե. Աշոտ I
	զ. Աշոտ II

- 1) 1-դ, 2-ա, 3-գ, 4-բ, 5-զ
- 2) 1-դ, 2-ա, 3-ե, 4-գ, 5-բ
- 3) 1-բ, 2-դ, 3-ե, 4-գ, 5-զ
- 4) 1-ա, 2-գ, 3-ե, 4-դ, 5-զ

39

Ընտրել առաջին տիեզերական ժողովի հետ կապված հասկացությունները.

- 1) Միլանի հրովարտակ
- 2) Աշտիշատի եկեղեցական կանոններ
- 3) Նիկեական կանոններ
- 4) Հավատո ուխտ
- 5) Հավատո հանգանակ

40

Որո՞նք էին V դարի հայ ապստամբական շարժման հետևանքները.

- 1) Արցախի և Ուտիք նահանգներում և հարակից տարածքներում հայոց թագավորության հիմնումը
- 2) հայ ժողովրդին ֆիզիկական բնաջնջումից փրկելը
- 3) Փոքր Հայքի անկախ պետականության վերականգնումը
- 4) հայոց պետականության փաստական վերականգնումը
- 5) Մեծ Հայքի անկախության վերականգնումը

41

Տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ.

- 1) Հայկական լեռնաշխարհի այսօր հայտնի հնագույն պետության՝ Արատտայի հովանավոր աստվածը Արան էր՝ իմաստության և տիեզերական ջրերի աստված Հայկի որդին:
- 2) Սարգուրի II-ի օրոք Վանի թագավորության սահմանները ձգվում էին չորս ծովերի միջև:
- 3) Արարատ անվանումը Ուրարտու անվան ասորեստանյան տարբերակն է:
- 4) Հայոց պետականության պատմության մեջ դարակազմիկ փոփոխությունը՝ անցումը համադաշնությունների համակարգից կենտրոնացված պետության, սկսվել է Սարգուրի I-ի օրոք:
- 5) Վանա լիճը ծովի մակերևույթից բարձր է 1720 մ և ունի չորս կղզի՝ Աղթամար, Լիմ, Արտեր, Կտուց:

42

Գտնել այն իրադարձությունը, որը խախտում է ստորև տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Չավնդուրի ճակատամարտը
- 2) Հալիձորի պաշտպանությունը
- 3) Եղվարդի ճակատամարտը
- 4) Նադիրի՝ Պարսկաստանի շահ հռչակվելը
- 5) Կարբի գյուղի 40-օրյա դիմադրությունը
- 6) Գեորգիևսկի դաշնագրի կնքումը

43

Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- 1) Տիգրան II-ի բանակների մուտքը Ասորիք
- 2) Կորդուքի միացումը Մեծ Հայքին
- 3) Սուլլայի բանակի մուտքը Կապադովկիա
- 4) Պարթևստանի Գողերձ II-ի գահ բարձրանալը
- 5) հռոմեա-պոնտական պատերազմների սկիզբը

--	--	--	--	--

44

Կատարել համապատասխանեցում.

ա. 1036	1) նախարարական տների հեծելազորի թիվն ըստ Չորանամակի
բ. մոտ 85 000	2) հայոց զինված ուժերի թիվը Ակոռիի ճակատամարտում
գ. 400	3) Ավարայրի ճակատամարտում զոհված պարսիկների թիվը
դ. 900	4) հայոց զինված ուժերի թիվը «Արյան լճի» ճակատամարտում
ե. ավելի քան 90 000	5) հայոց զինված ուժերի թիվը Չիրավի ճակատամարտում
	6) հայ նահատակների թիվը Ավարայրի ճակատամարտում

ա	
բ	
գ	
դ	
ե	

45

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՝ ը ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ տարբերակներից որևէ մեկը:

- 1) Բագրատունյաց Հայաստանն իր հզորության ու ծաղկման գագաթնակետին հասավ Սմբատ II-ի օրոք:
- 2) Աբասի օրոք երկրի հիմնական նահանգներում՝ Այրարատում, Ծոփքում, Տայքում, Վասպուրականում, կառուցվեցին ջրամբարներ, ջրանցքներ:
- 3) Աշոտ III-ի օրոք կառուցվեց Անին ընդգրկող պարիսպների առաջին գիծը, իսկ Սմբատ II-ի օրոք՝ երկրորդ գիծը:
- 4) Խաչիկ Ա-ն կաթողիկոսական նստավայրը Աղթամար կղզուց տեղափոխեց Անի:
- 5) Բագրատունիների օրոք Հայաստանը թևակոխեց զարգացման նոր աստիճան՝ վաղմիջնադարյան փուլից անցավ զարգացած ավատատիրության դարաշրջան:
- 6) Գագիկ II-ի օրոք կառուցվեցին Անիի Կաթողիկե եկեղեցին և Գագկաշեն տաճարը:

Բ մակարդակ

46

Կատարել համապատասխանեցում.

- 1) Ջանգեզուր–Ղարաբաղի մարզային խորհուրդ
  - 2) Ղարաբաղի ժողովրդական կառավարություն
  - 3) Լեռնային Ղարաբաղի Ազգային խորհուրդ
  - 4) Լեռնային Ղարաբաղի Հատուկ կառավարման կոմիտե
  - 5) Ադրբեջանի հանրապետության կոմիտե
  - 6) «Ղարաբաղ» կոմիտե
- ա. Արցախյան շարժումը ղեկավարելու նպատակով 1988 թ. փետրվարին ստեղծված մարմին
- բ. 1918 թ. հուլիսին ստեղծված երկրամասի իշխանության մարմին
- գ. Ջանգեզուրի ազգային խորհրդի հիմքի վրա 1919 թ. սկզբին վերակազմված և Հայաստանի Հանրապետության անունից գործող մարմին
- դ. 1989 թ. օգոստոսին ստեղծված մարմին, որը գլխավորեց արցախցիների ազատագրական պայքարը
- ե. 1992 թ. օգոստոսին ԼՂՀ –ում ստեղծված պետական իշխանության մարմին
- զ. 1989 թ. հունվարին Լեռնային Ղարաբաղի պետական մարմինների ղեկավարումն իրականացնելու նպատակով ստեղծված իշխանության մարմին
- է. 1989 թ. նոյեմբերի վերջին ստեղծված, Լեռնային Ղարաբաղի պետական մարմինների ղեկավարումն իրականացնող իշխանության մարմին
- 1) 1–բ, 2–գ, 3–ա, 4–զ, 5–ե, 6–դ
  - 2) 1–բ, 2–զ, 3–գ, 4–դ, 5–ե, 6–ա
  - 3) 1–զ, 2–բ, 3–զ, 4–ե, 5–ե, 6–դ
  - 4) 1–զ, 2–բ, 3–դ, 4–զ, 5–ե, 6–ա

47

Ընտրել տերմինների կամ հասկացությունների սխալ բացատրությունները.

- ա. Գավգամելայի ճակատամարտի առնչությամբ Ք. ա. IV դ. առաջին անգամ հիշատակվում են Մեծ և Փոքր Հայքերը որպես միասնական վարչական միավորներ:
- բ. Հայաստանի քրմապետը նաև համարվում էր Մեծ դատավոր:
- գ. Հայաստանում Ք. ա. III դարից սկսված ժամանակաշրջանը հայտնի է «ուշ հելլենիստական» անունով:
- դ. Արամազդը երկրի և երկնքի արարիչ, մարդկանց բարօրություն, լիություն ու արիություն շնորհող աստվածն էր:
- ե. Վահագնը ռազմի, քաջության և ամպրոպի աստվածն էր:
- զ. Հելլենիզմի դարաշրջանում հայոց մեջ տարածված կրոնը միաստվածային էր:
- է. Զրադաշտականությունն իր բնույթով դուալիստական կրոն է:

- 1) բ, դ, է
- 2) բ, է, գ
- 3) ա, գ, զ
- 4) ա, գ, է

Թվարկվածներից որո՞նք են ներկայացնում 1890–ական թվականների հայերի գանգվածային կոտորածների հետևանքներ.

- ա. Ոչնչացվեց մոտ 300 հազար հայ:
  - բ. Գերմանական կառավարությունը ստանձնեց որբ մնացած հայ երեխաների խնամքը:
  - գ. Հայերն ամբողջությամբ ոչնչացվեցին անգամ Կ. Պոլսում և Զմյուռնիայում:
  - դ. Հայերի ժառանգները պահպանեցին իրենց ունեցվածքը:
  - ե. 100 հազար հայ գաղթեց Ռուսաստան, 200 հազարը՝ Եվրոպա և Ամերիկա:
  - զ. Արևմտահայ բազմաթիվ գավառներ հայաթափվեցին և բնակեցվեցին քրդերով ու թուրքերով:
  - է. Տեղահանված հայերը բնակեցվեցին Միջագետքի ապահով շրջաններում:
- 1) ա, ե, գ
  - 2) գ, ե, գ
  - 3) ա, գ, է
  - 4) բ, դ, է

Թվարկվածներից որո՞նք պատմական իրադարձությունների իրական արդյունքներ չեն.

- ա) Գիսակ Դիմաքսյանի գլխավորած հակահռոմեական ապստամբության արդյունքում Միհրդատը դուրս վճռվեց, իսկ երկիրը մինչև 43 թ. լիովին վերականգնեց անկախությունը:
  - բ) 51 թ. հորեղբորը և նրա ամբողջ ընտանիքին սպանելու արդյունքում Հռոմի իգդը բռնազավթեց հայոց գահը:
  - գ) Նախարարների հետ Տիրանի ունեցած բարդ հարաբերությունների արդյունքում հայոց զորքերի հրամանատարներ Արտավազդ և Վասակ Մամիկոնյանները հեռացան իրենց տոհմական աշխարհը՝ Տայք:
  - դ) Սելևկյանների դեմ համառ ու երկարատև կռիվների արդյունքում Արտաշեսը Մեծ Հայքին միացրեց Տնորիք երկրամասը:
  - ե) 591 թ. պարսկա-բյուզանդական բաժանման արդյունքում Հայաստանի մեծ մասն անցավ Պարսկաստանին:
  - զ) 774–775 թթ. ապստամբության արդյունքում արաբական խալիֆայությունը ստիպված էր Հովնանին նշանակել «Լեռան» կառավարիչ:
  - է) Հայերի 850–855 թթ. ապստամբության արդյունքում խալիֆայությունը ստիպված էր Սասուն գավառը դուրս բերել «Ջազիրա» նահանգից և միացնել Արմինիային:
- 1) ա, բ, է
  - 2) գ, դ, է
  - 3) դ, գ, է
  - 4) ե, գ, է

Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- ա. Խանասորի արշավանքը
- բ. հայերի կոտորածն Ադանայում
- գ. Պետոյի և Մարտիկի գոհվելը
- դ. Ռուսաստանում ապրող հայերի պատգամավորական ժողովը Էջմիածնում
- ե. Վանի հերոսամարտը՝ Մկրտիչ Ավետիսյանի ղեկավարությամբ
- զ. հայ-թաթարական ընդհարումների ավարտը
- է. Ջեյթունի ապստամբությունը՝ Նազարեթ Չավուշի ղեկավարությամբ
- ը. Սասունի ինքնապաշտպանությունը՝ Անդրանիկի գլխավորությամբ
- թ. Սասունի հերոսամարտը՝ Մեծն Մուրադի ղեկավարությամբ
- ժ. Մշո Ս. Առաքելոց վանքի կռիվը

- 1) ժ, ե, գ, դ, ա, գ, բ, թ, ը, է
- 2) թ, է, ե, գ, ա, ժ, ը, դ, գ, բ
- 3) բ, դ, գ, ը, ժ, ա, գ, է, է, թ
- 4) թ, է, բ, գ, ա, դ, ը, է, ժ, գ

Թվարկված քաղաքներից ո՞րն է հիմնադրվել չորրորդը՝ ըստ ժամանակագրական հաջորդականության.

- ա. Մծուրք
- բ. Երվանդաշատ
- գ. Մենուախինիլի
- դ. Տուշպա
- ե. Տիգրանակերտ
- զ. Սամոսատ
- է. Արշամաշատ
- ը. Ջարիշատ
- թ. Էրեբունի

- 1) բ
- 2) է
- 3) ը
- 4) գ

52

Ըստ ժամանակագրական հաջորդականության՝ թվարկված իրադարձություններից ո՞րն է տեղի ունեցել վեցերորդը.

- ա) Ա.Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի պետական թատրոնի բացումը
- բ) գիտությունների ակադեմիայի նուրբ օրգանական քիմիայի ինստիտուտի ստեղծումը
- գ) Վիկտոր Համբարձումյանի՝ Աստղագետների միջազգային միության նախագահի պատվավոր պաշտոնի զբաղեցումը
- դ) պետական կոնսերվատորիայի բացումը
- ե) ռուսական դրամատիկական թատրոնի հիմնումը
- զ) էլեկտրոնային արագացուցչի շահագործման սկիզբը Հայաստանում
- է) ակադեմիկոս Հովսեփ Օրբելու նշանակվելը Արմֆանի նախագահ
- ը) քանդակագործ Հակոբ Գյուրջյանի՝ Փարիզից Հայաստանին նվիրաբերած ստեղծագործությունների ցուցահանդեսի կազմակերպումը

- 1) գ
- 2) բ
- 3) ը
- 4) զ

53

Կատարել համապատասխանեցում.

ա. Սարգիս Զաքարյանին սպարապետի կոչում շնորհելը	1) 1064 թ.
բ. Անին Շադդադյաններին հանձնելը	2) 1113 թ.
գ. Գեորգի III-ի օրոք Անին երկրորդ անգամ ազատագրելը	3) 1174 թ.
դ. Գանձակ քաղաքի ավերումը մոնղոլների կողմից	4) 1185 թ.
ե. Կարսի ազատագրումը սելջուկներից	5) 1196 թ.
զ. մոնղոլների կողմից Սեբաստիայի գրավումը	6) 1206 թ.
է. Տաշիր-Չորագետի թագավորության վերացումը	7) 1232 թ.
ը. Ամբերդի ազատագրումը սելջուկյան տիրապետությունից	8) 1243 թ.
	9) 1111 թ.

- 1) ա-3, բ-9, գ-4, դ-7, է-6, զ-1, է-5, ը-2
- 2) ա-4, բ-1, գ-3, դ-7, է-6, զ-8, է-2, ը-5
- 3) ա-3, բ-9, գ-4, դ-6, է-7, զ-1, է-5, ը-2
- 4) ա-4, բ-1, գ-3, դ-6, է-7, զ-8, է-2, ը-5

Ընտրել ճիշտ պնդումները.

- ա. Ք. ա. VII դարի առաջին կեսին Հայկական լեռնաշխարհի հարավարևմուտքում վերականգնված Հայկագունների իշխանությունը համապատասխանում է սեպագիր աղբյուրների Արմե-Շուբրիա պետական կազմավորմանը:
- բ. Ք. ա. 609 թ. Վանն արդեն Պարույր Նահապետի իշխանության տակ էր:
- գ. Տիգրան Երվանդյանը մահացել Ք. ա. 538 թ.:
- դ. Հայերի ապստամբությունը ճնշելու համար Դարեհ I-ը ուղարկել է պարսիկ զորավար Վեհմիհրշապուհին:
- ե. Ըստ Պատմահոր հաղորդման՝ Պարույր Նահապետը միավորել է Սևանա լճից մինչև Տիգրիս ընկած ողջ տարածքը:
- զ. Տիգրան Երվանդյանը մտերիմ հարաբերություններ ուներ պարսից արքա Կյուրոս Կրտսերի հետ:
- է. Ք. ա. 580–570–ական թթ. նշանավոր դարձած Երվանդ I Սակավակյացի անունով նոր արքայատոհմը կոչվել է Երվանդական, Երվանդյան կամ Երվանդունի:

- 1) բ, դ, է
- 2) գ, դ, զ
- 3) ա, բ, է
- 4) ա, գ, է

Առանձնացնել 1048 թ. տեղի ունեցած իրադարձությունները.

- ա. սելջուկ-թուրքերի առաջին արշավանքը
- բ. սելջուկ-թուրքերի երկրորդ արշավանքը
- գ. Տաշիր-Չորագետի թագավոր Դավիթ Անհողինի մահը
- դ. Ապլղարիպ Արծրունու նշանակվելը Կիլիկիայի կառավարիչ
- է. Արծն քաղաքի գրավումը սելջուկ-թուրքերի կողմից
- զ. Կարս քաղաքի պաշտպանությունը սելջուկ-թուրքերից
- է. Բասենի ճակատամարտը
- ը. Անի մայրաքաղաքի գրավումը
- թ. Սյունիքի Վասակ թագավորի մահը

- 1) բ, գ, է, է
- 2) ա, գ, է, ը
- 3) ա, բ, դ, թ
- 4) բ, գ, է, գ

Թվարկվածներից որո՞նք են IX–XI դարերում միասնական և կենտրոնացված հայկական պետության ստեղծման փորձերի ձախողման պատճառ հանդիսացել.

- ա. Հայաստանի նշանավոր իշխանությունները հաճախ անկախության էին ձգտում:
- բ. Թագավորական իշխանությունը և եկեղեցին մշտական բախումների մեջ էին և հոգ չէին տանում երկրի միասնականությունը պահպանելու մասին:
- գ. Բագրատունյաց Հայաստանը որդեգրել էր արևելյան կողմնորոշում և համագործակցում էր Իրանի հետ:
- դ. Բյուզանդիան հայոց պետությունը թուլացնելու, երկրի արևմտյան տարածքները կայսրությանը միացնելու քաղաքականություն էր վարում:
- ե. Բագրատունի թագավորները պայքար չէին մղում կենտրոնախույս ուժերի դեմ:
- զ. Կենտրոնացված պետության ստեղծմանը խանգարեցին մոնղոլների արշավանքները:
- է. Արաբական խալիֆայությունը չէր հաշտվում Հայաստանը կորցնելու իրողության հետ և ամեն կերպ օժանդակում էր երկրի կենտրոնախույս ուժերին:
- ը. Երկրի տնտեսական զարգացումը խիստ դանդաղ էր ընթանում:

- 1) բ, գ, ը
- 2) ա, դ, է
- 3) բ, գ, է
- 4) ա, դ, է

Կատարել համապատասխանեցում.

**Հայկական հրաձգային
գումարտակ**

- 1) I
- 2) II
- 3) III
- 4) IV
- 5) V
- 6) VI

Հրամանատար

- ա. Ս. Սամարցյան
- բ. Պ. Փիրումյան
- գ. Ա. Տեր-Նիկողոսյան
- դ. Ա. Հովսեփյան
- ե. Պ. Բեժանբեկ
- զ. Հ. Բժշկյան
- է. Մ. Մելիք-Մուրադյան

- 1) 1–ե, 2–ա, 3–գ, 4–դ, 5–բ, 6–է
- 2) 1–դ, 2–է, 3–բ, 4–ե, 5–գ, 6–ա
- 3) 1–գ, 2–զ, 3–ա, 4–բ, 5–ե, 6–է
- 4) 1–ե, 2–ա, 3–բ, 4–գ, 5–դ, 6–զ

Տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ.

- ա. Հայաստանի առաջին հանրապետության խորհրդարանի ընտրություններին մասնակցելու իրավունք ունեին 18 տարին լրացած ՀՀ քաղաքացիները՝ առանց սեռի, ազգության և կրոնական խտրականության, ընդհանուր, գաղտնի, հավասար և բազմաստիճան քվեարկությամբ:
- բ. Բաթումի պայմանագրով Թուրքիային անցան Սուրմալուն, Կարսը, Ախալցխան, Նախիջևանը, Ջանգեզուրը:
- գ. 1920 թ. կեսերին ՀՀ տարածքը կազմում էր շուրջ 70 հազար քառ. կմ՝ 2 մլն բնակչությամբ:
- դ. Հայաստանի առաջին հանրապետության ընտրովի խորհրդարանն ուներ 80 անդամ:
- ե. Հողի մասին օրենքի համաձայն՝ կալվածատիրական հողատիրությունը ՀՀ-ում վերացվում էր առանց հատուցման, սակայն թույլատրվում էր հողի մասնավոր սեփականությունը և վաճառքը:
- զ. ՀՀ գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքը 1919 թ. կրճատվել էր վեց անգամ՝ 1913 թ. համեմատությամբ:
- է. 1918 թ. վերջերին Հայաստանում սովյալների թիվն անցնում էր 1 միլիոնից:

- 1) գ, ե, զ
- 2) ա, դ, է
- 3) բ, գ, ե
- 4) գ, դ, զ

Թվարկված պայմաններից որո՞նք են ճիշտ արտահայտում Դամասկոսում կնքված հայ-արաբական դաշնագրի բովանդակությունը.

- ա. Հայաստանի ամրոցներում արաբները տեղակայելու էին իրենց կայազորները:
- բ. Բյուզանդացիների ներխուժման դեպքում խալիֆայությունն այնքան զորք էր ուղարկելու, որքան կամենային հայերը:
- գ. Հայաստանում գանձվող հարկի հաշվին հայերը պահելու էին 25-հազարանոց այրուձի:
- դ. Խալիֆայությունն առնվազն տասը տարի Հայաստանից հարկ չէր գանձելու:
- ե. Հայաստանում գանձվող հարկի հաշվին պահվող հայոց այրուձին պետք է պատրաստ լիներ գործելու այլ տեղերում:
- զ. Պարսիկների ներխուժման դեպքում նույնպես խալիֆայությունն այնքան զորք էր ուղարկելու, որքան պահանջեին հայերը:
- է. Արաբական խալիֆայությունն առնվազն երեք տարի Հայաստանից հարկ չէր գանձելու, իսկ դրանից հետո հայերը վճարելու էին այնքան, որչափ կամենային:

- 1) ա, ե, զ
- 2) բ, ե, է
- 3) բ, դ, զ
- 4) ա, գ, է

Ընտրել տերմինների կամ հասկացությունների սխալ բացատրությունները.

- 1) Հայաստանի պարսկա-բյուզանդական բաժանումից հետո Այրարատ նահանգի մեծ մասից կազմված վարչական միավորը կոչվեց «Ներքսագոյն Հայք»:
- 2) Հերթ ոստիկանի «աշխարհագրով» մտցված՝ ըստ գերդաստանների՝ երդերի, ոչ մահմեդականներից գանձվող հարկը ծխահարկն էր:
- 3) Հայաստանի պարսկա-բյուզանդական բաժանումից հետո Տուրուբերան նահանգը հայտնի էր «Մեծ Հայք» անունով:
- 4) Հայաստանի պարսկա-բյուզանդական բաժանումից հետո Տայք նահանգը հայտնի էր «Ներքին Հայք» անունով:
- 5) Հայաստանի պարսկա-բյուզանդական բաժանումից հետո «Չորրորդ Հայք» նահանգը հայտնի էր նաև «Վերին Միջագետք» անունով:
- 6) Պարսից արքայի և հռոմեական կայսեր միջև 363 թ. կնքված պայմանագիրն անվանել էն «ամոթալի»:
- 7) Նախարարական տների կրտսեր իշխանները կոչվում էին ոստանիկներ:

ՀՀ-ն 1920 թ. վերջին խորհրդայնացվեց, որովհետև՝

- 1) Խորհրդային Ռուսաստանն այդ ժամանակ դրեց Հայաստանն անմիջապես խորհրդայնացնելու պահանջ
- 2) Թուրքիան ու Ռուսաստանը դարձել էին սերտ դաշնակիցներ և ուզում էին կործանել Անտանտի դաշնակից Հայաստանի Հանրապետությունը
- 3) հաղթականորեն ավարտվեց աշխատավոր ժողովրդի ապստամբությունը
- 4) հայ բոլշևիկներին աջակցեցին ռուսական Կարմիր բանակը և Խորհրդային Ադրբեջանը
- 5) Վրաստանը չտրամադրեց խոստացված օգնությունը
- 6) Անտանտի երկրները ՀՀ կառավարությանը ուշացումով տրամադրեցին խոստացված օգնությունը
- 7) ՀՀ խորհրդարանական ընտրություններում հաղթեցին բոլշևիկները

Թվարկվածներից որո՞նք մոնղոլական տիրապետության հաստատման հետևանքներից չեն.

- 1) Մոնղոլները խոչընդոտում էին միջազգային առևտրի զարգացումը:
- 2) Լինելով քոչվոր անասնապահներ՝ մոնղոլները դաշտավայրերը և հատկապես քաղաքները սկսեցին վերածել արոտավայրերի:
- 3) Հպատակ ժողովուրդները պարտավոր էին կազմել զինական ջոկատներ, որոնց ուղարկում էին ամենավտանգավոր ճակատները կռվելու:
- 4) Մոնղոլները բոլոր հպատակ ժողովուրդներին սկզբից նեթ պարտադրեցին մահմեդականություն ընդունել:
- 5) Վերսկսվեց բնակչության արտագաղթը:
- 6) Ասորիքն ու Եգիպտոսը նվաճելուց հետո մոնղոլներին անցավ ողջ միջերկրածովյան առևտրի վերահսկողությունը:
- 7) Նվաճված երկրների բնակչությունը տուժում էր ծանր հարկերից:

Բերված պնդումներից որո՞նք են սխալ.

- 1) Լեոն պատմագրության ազատական ուղղության ներկայացուցիչ է:
- 2) Ն. Բանը կլասիցիզմի ոճով կառուցել է Բաքվի Մայիլովի անվան հայկական թատրոնի շենքը:
- 3) Միհրան Ղասաբյանի ռենտգենաբանությանը նվիրված աշխատություններն այսօր էլ որպես դասագիրք օգտագործվում են ԱՄՆ-ի բժշկական ինստիտուտներում:
- 4) Բյուզանդիայի պատմության, հայոց միջնադարի և Հայկական հարցի ուսումնասիրության ասպարեզում զգալի ներդրում է ունեցել Նիկողայոս Ադոնցը:
- 5) Անդրեաս Տեր-Մարությանի կերտած՝ Բաֆֆու հուշարձանը նոր շրջանի հայ կերպարվեստի առաջին կոթողային քանդակն է:
- 6) Աղաբաբյան դպրոցը հատկապես լայն ճանաչում է ձեռք բերել Սերովբե Լևոնյանի տեսուչ եղած ժամանակ:
- 7) Տիգրան Չուխաջյանը հայ օպերային արվեստի հիմնադիրն է:
- 8) Վիեննայում լույս տեսած Հ. Գաթրճյանի «Տիեզերական պատմություն» երկհատորյակը հայերենով գրված համաշխարհային պատմության առաջին ձեռնարկն էր:

Ստորև բերված փաստարկներից որո՞նք են սխալ.

- 1) Երկրում խորացած քաղաքական ճգնաժամը հանգեցրեց 1998 թ. փետրվարին ՀՀ նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանի հրաժարականին:
- 2) 1999 թ. հոկտեմբերի 27-ին զինված 5 ահաբեկիչներ ներխուժեցին ԱԺ-ի նիստերի դահլիճ և կրակ բացեցին ներկաների վրա:
- 3) 1991 թ. ապրիլին խորհրդարանն ընդունեց օրենք, որով Հայաստանի Հանրապետությունում ստեղծվում էր բազմակուսակցական համակարգ:
- 4) 1994 թ. դեկտեմբերի վերջին կուսակցությունների վերաբերյալ օրենքը խախտելու ամբաստանությամբ կասեցվեց դաշնակցության գործունեությունը:
- 5) 2003 թ. արտահերթ նախագահական ընտրություններից հետո ՀՅԴ-ն, որի պաշտոնական կարգավիճակը վերականգնվեց Լևոն Տեր-Պետրոսյանի հրաժարականից հետո, դադարեցրեց ընդդիմադիր պայքարը և սատարեց նախագահ Սերժ Սարգսյանին:
- 6) 1990-ական թվականների սկզբին հետխորհրդային առաջին բազմակուսակցական Գերագույն խորհրդում ամենամեծ խմբակցությունն ուներ Հայոց համազգային շարժումը (ՀՀՇ):
- 7) 1992 թ. նոյեմբերի 17-ին ԼՂՀ Գերագույն խորհուրդը հաստատեց երկրի պետական դրոշը, զինանշանն ու օրհներգը:

65

Տրված իրադարձություններից որո՞նք են խախտում տրված շարքի ժամանակագրական հաջորդականությունը.

- 1) Ուրարտուի արքա Արամուի անվան հիշատակումը ասորեստանյան աղբյուրներում
- 2) Վանի թագավորության դիմակայությունը Սալմանասար III-ի զորքերին
- 3) Վանի թագավորության դաշնային աշխարհագրի փոխարինումն արհեստավարժ կանոնավոր բանակով
- 4) Արգիշտի I-ի արշավանքը դեպի Զաբախա
- 5) Արդինի-Մուսասիր երկրի ներառումը Վանի թագավորության մեջ
- 6) Վանի թագավորության առաջին մարտավարական հաղթանակները տարածաշրջանի խոշորագույն պետության՝ Ասորեստանի նկատմամբ
- 7) Մարգոն II-ի անհաջող բախումը Վանի թագավորության հետ
- 8) Աբիլիանի երկրի միացումը Վանի թագավորությանը
- 9) Թիգլաթպալասար III-ի արշավանքը դեպի Տուշպա

66

Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- 1) խորհրդային կառավարության պաշտոնական հայտարարությունը «Թուրքիայից ոչ մի տարածքային պահանջ» չունենալու մասին
- 2) Թամանյան դիվիզիայի կազմացումը
- 3) Հյուսիսատլանտյան դաշինքի ստեղծումը
- 4) 76-րդ լեռնահրաձգային դիվիզիայի կազմավորումը
- 5) Միավորված ազգերի կազմակերպության (ՄԱԿ) անդրանիկ կոնֆերանսը
- 6) Նվեր Սաֆարյանի՝ հայկական 89-րդ հրաձգային դիվիզիայի հրամանատար նշանակվելը

--	--	--	--	--	--

67

Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ.

- 1) Աբգար դպիրի կողմից «Մաշտոցի» հրատարակումը Կ.Պոլսում
- 2) Կոստանդնուպոլսի հայոց պատրիարքության հիմնումը
- 3) Սմբատ Արծրունու օծումը հայոց թագավոր
- 4) Տաթևից Գրիգոր Տաթևացու փոխադրվելը Մեծոփա վանք
- 5) Առաքել Դավրիժեցու աշխատության տպագրությունը հեղինակի կենդանության օրոք
- 6) Հայկական տպարանի հիմնումը Նոր Զուղայում

--	--	--	--	--	--

Պատմիչների անունները համապատասխանեցնել հայոց արքաների վերաբերյալ իրենց խոսքերին.

- ա. «Նա հավատարիմ պահապան էր արդարադատության և իր կենցաղավարության մեջ զուսպ էր, նաև չափավոր ու ողջամիտ էր, ինչպես լավագույնները հույների և հռոմայեցիների մեջ»:
- բ. «Արմենիայի մեծագույն մասի տիրակալ»:
- գ. «Հռոմեացիները նրան ողջունեցին արքայավայել»:
- դ. «Զենոնի գլխին թագ դրվելուն պես արքային պաշտած հայերի բազմությունը ողջունեց նրան իբրև Արտաշեսի»:
- ե. «Հայաստանն... աճել է Արտաշեսի ջանքերով..., և ուստի այստեղ բոլորը միալեզու են»:
- զ. «Մա մեր թագավորներից ամենահզորը և ամենախոհեմն էր և նրանց բոլորից քաջ»:

- 1) Տակիտոս
- 2) Հերոդոտոս
- 3) Ստրաբոն
- 4) Պլուտարքոս
- 5) Պոլիբիոս
- 6) Արիանոս
- 7) Մովսես Խորենացի

ա	
բ	
գ	
դ	
ե	
զ	

Կատարել համապատասխանեցում.

- ա. Եվրախորհրդարանի կողմից Հայոց ցեղասպանության դատապարտումը
- բ. սփյուռքահայության ներգաղթի մասին ԽՍՀՄ կառավարության որոշման ընդունումը
- գ. «Տրանսիլվանիա» շոգենավով հայ առաջին հայրենադարձների խմբի ժամանումը Բաթում
- դ. Խորհրդա-թուրքական բարեկամության և չեզոքության պայմանագրի դադարեցումը ԽՍՀՄ կառավարության կողմից
- ե. ՄԱԿ-ի ամբիոնից Կիպրոսի արտոգործնախարարի՝ Հայկական հարցը քննարկելու մասին արված կոչը
- զ. սփյուռքահայերի ներգաղթը դադարեցնելու մասին ԽՍՀՄ կառավարության որոշման ընդունումը

- 1) 1948 թ. սեպտեմբերի 14
- 2) 1965 թ. հոկտեմբեր
- 3) 1946 թ. հունիսի 23
- 4) 1945 թ. մարտի 19
- 5) 1946 թ. հունիսի 27
- 6) 1945 թ. նոյեմբերի 21
- 7) 1987 թ. հունիսի 18

ա	
բ	
գ	
դ	
ե	
զ	

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՝ ը ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ տարբերակներից որևէ մեկը:

- 1) Հնչակյաններն իրենց ծրագրում որպես մոտակա նպատակ սահմանել էին մարդու կողմից մարդու շահագործման վերացումը և սոցիալիզմի կառուցումը:
- 2) Հայկական մարզը ստեղծվել է Ադրիանապոլսի հաշտության պայմանագրի կնքումից հետո:
- 3) ՀՅԴ ծրագրի «Միջոցներ» բաժնում ասվում էր, որ ապստամբության ճանապարհով պետք է հասնել Արևմտյան Հայաստանի ազատությանը:
- 4) Կ.Պոլսի հայ համայնքի Ազգային ժողովը և Կովկասի փոխարքայությունը ստեղծվել են նույն թվականին:
- 5) «Ազատության ավետաբեր» թերթը գաղտնի կերպով տպագրել է «Հայրենասերների միություն» խմբակը:
- 6) Արմենականները Հայկական հարցի լուծումը կապում էին Եվրոպայի օգնության և համաժողովրդական ապստամբության հետ: